

Planinarstvo u Srbiji (kratka istorija)

Koreni planinarskog pokreta začeti su u Svilajncu 1875. godine.

Prva planinarska organizacija osnovana je 1901. godine kao Prvo Srpsko planinarsko društvo.

Planinarski savez Srbije osnovan je 1948. godine.

Planinarski savez danas okuplja 152 planinarska kluba/društva širom Srbije sa više od 15.000 članova. **(2019. godine bilo je preko 170 klubova sa oko 19000 članova - prim.aut).**

Savez i klubovi godišnje izvedu oko 3000 izleta i akcija sa preko 70.000 učesnika.

Planinarski sport i rekreacija obuhvataju raznovrsne planinarske specijalnosti i discipline:

- Planinarenje i pešačenje
- Visokogorstvo
- Alpinizam
- Sportsko penjanje i takmičenje
- Planinarsko treking takmičenje
- Planinarska orijentacija i takmičenja
- Planinarska speleologija
- Penjanje u ledu i takmičenja
- Planinarski višeboj
- Nove planinarske discipline, kanjoning, planinsko trčanje, pl. biciklizam, turno skijanje.
- Kultura planinarskog pokreta izgrađena je kroz foto umetnost, slikarstvo, literaturu, kartografiju, zaštitu planinskih predela...
- Obuka i usavršavanje planinara u znanjima i veštinama obavlja se od nivoa osnovne obuke do najviših stepena instruktora i operativnih trenera u planinarskim specijalnostima prema Zakonu o sportu.
- Planinarstvo je sport i rekreacija u kome su stadioni otvorena priroda i planine. U njemu postoji veliki izbor mogućnosti za sve uzraste, polove i temperamentne; izbor za porodicu, škole i sve druge socijalne grupe.
- Glavni cilj planinarskog sporta je boravak u prirodi i planini, kretanje tj. pešačenje, sportski i rekreativni usponi, pomeranje granica fizičkih mogućnosti, čuvanje zdravlja. U ovom sportu moguće je šetati ili po želji dostizati vrhunske rezultate na nacionalnom i međunarodnom nivou, sticati znanja, veštine i sportska zvanja u brojnim planinarskim disciplinama. Pri tome se učesnici druže, socijalizuju i okupljaju se prijatelji. Kroz putovanja na planinarske akcije upoznaju se priroda i planine Srbije i sveta. Poseban cilj i briga je čuvanje i zaštita planinske prirode.
- U strukturi Saveza postoje dve vitalne službe, Služba planinarskih vodiča sa više od 300 obučanih vodiča sa priznatom licencom međunarodne asocijacije (UIAA) i Gorska služba spasavanja Srbije sa više od 250 obučanih spasilaca za spasavanje, zaštitu i preventivu u raznovrsnim planinskim i urbanim uslovima. Ova služba deo je sistema Sektora za vanredne situacije MUP-a Srbije.
- Planinarski savez i klubovi se brinu o mreži pešačkih i planinarskih puteva i staza koji su zakonom definisani kao sportski i turistički objekti. Dužina mreže prelazi 6.000 km. Kroz Srbiju prolaze dva Evropska pešačka puta E4 i E7.
- U sportskim aktivnostima dostignuti su vrhunski rezultati uspona na planinske vrhove svih kontinenata. Na najviši vrh sveta Mont Everest (8848m) popelo se 8 planinara iz Srbije, od prvog uspona Dragana Jaćimovića 26. maja 2000. godine. Decenijama pre i posle toga izvršeni su brojni usponi na sve svetske visoke planinske masive. Takođe su ostvareni značajni alpinistički usponi u tehnički veoma zahtevnim smerovima u svetski poznatim penjalištima u suvoj steni, snegu i ledu.
- Planinarski savez Srbije član je Internacionalne planinarske organizacije (UIAA), Evropske pešačke asocijacije (ERA), Balkanske Planinarske unije (BMY).